

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กลุ่มเพื่อนหญิง. "สิทธิสตรี", จดหมายข่าวศูนย์ศึกษาศรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 2536.

เกริกเกียรติ นพคุณเสวีธรรม. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจกับปัญหาสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย.

สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2528

ชบวน พลตรี. มนุษย์กับสังคม . กรุงเทพฯ; หน่วยการศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู 2530.

จำนงค์ อติวัฒน์เสถียร . ประวัติแนวความคิดทางสังคมวิทยา. กรุงเทพฯ 2523

จิระนันท์ พิตรปรีชา. โลกที่สี่ ประวัติศาสตร์หน้าใหม่ของหญิงไทย. กรุงเทพฯ: สารการพิมพ์ 2522.

ฉลาดชาย รมิตานนท์ . "ผู้หญิงกับสิ่งแวดล้อม", จดหมายข่าวศูนย์ศึกษาศรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 2537.

เฉลิมเกียรติ ผิวนวล. ปรัชญาสิทธิมนุษยชน และพันธกรณีในสังคมไทย. กรุงเทพฯ. บริษัทงานดี จำกัด 2530.

_____ . มนุษย์ คือ ชีวิตเล็กๆ ที่ตั้งถามะความคิดทางจริยศาสตร์ของซูเมกเกอร์. 2532.

ธนาคารแห่งประเทศไทย , สรุปลภาวะธุรกิจอุตสาหกรรม พ.ศ. 2535 และแนวโน้ม 2536 .

ธีรนาถ กาญจนอักษร . " ปัญหาและสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมที่มีผลกระทบต่อการค้าหญิง ",

วารสารวิจัยสังคม , สถาบันวิจัยบทบาทหญิงชายและการพัฒนา , รายงานสตรี

ในทศวรรษใหม่ . 2534.

ปรีชา เปี่ยมพงษ์สานต์ . "สิทธิมนุษยชนและการพัฒนา", เอกสารประกอบการสัมมนาระดับชาติ

วันที่ 20-21 เมษายน 2537.

พรพีโล ถมิ่งรักษาสัตว . "การวิเคราะห์เชิงปรัชญาเรื่องปัญหาความเสมอภาคของสตรี "

วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2528.

รัศมี เจริญทรัพย์ . "สวัสดิการแรงงานด้านความปลอดภัยในอุตสาหกรรมสิ่งทอ " วิทยานิพนธ์

สังคมวิทยามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2535.

วิจิต มั่นตราภรณ์. สู้สิทธิมนุษยชน. กรุงเทพฯ; โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

วีระ โลจายะ. กฎหมายสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2532.

ศิริชัย นุทธิแพทย์ , "วิวัฒนาการแห่งมนุษยสิทธิ" วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2497.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ . ทฤษฎีสังคมวิทยา: เนื้อหาและการใช้เบื้องต้น. กรุงเทพฯ: เจ้าพระยาการพิมพ์ 2529

สุภชัย มนัสไพบุลย์ แล ดิลกวิทยรัตน์ จุฑา มนัสไพบุลย์ รัชนีวรรณ อุทัยศรี. สิทธิมนุษยชนกับลูกจ้างในประเทศไทย. สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2527.

สุภลักษณ์ กาญจนปนต์. " นิกส์กับปัญหาสิทธิมนุษยชนในเอเชีย " : มติชน (26 กรกฎาคม 2531)
: 9

อคิน รพีพัฒน์ . สังคมไทยในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ พศ. 2325-2416. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.

ภาษาอังกฤษ

Allan Mazur. Global Social Problem . Prentice Hall Englewood Cliff, New Jersey, 1991.

George Ritzer. Sociological Theory . Alfred A. Knopf, New York, 1988.

Mark L. Wardell and Stephen P. Turner . Sociological Theory in Transition . V&M Graphic Ltd. Aylesbury , Backs Great Britain , 1986.

ภาคผนวก

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนนี้เป็นมาตรฐานร่วมกันแห่งความสำเร็จ สำหรับบรรดาประชากร และประชาชาติทั้งหลาย เพื่อจุดหมายปลายทางที่ว่าเอกชนทุกคนและองค์การของสังคมทุกองค์การ โดยการรำลึกถึงปฏิญญานี้เป็นเนื่องนิจ จะบากบั่นพยายามด้วยการสอนและศึกษาในอันที่จะส่งเสริมการเคารพสิทธิและอิสรภาพเหล่านี้ ด้วยมาตรการอันก้าวหน้าทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ในอันที่จะให้มีการยอมรับนับถือ และการปฏิบัติตามโดยสากลอย่างเป็นผลจริงจัง ทั้งในบรรดาประชาชนของรัฐสมาชิกด้วยกันเอง และในบรรดาประชาชนของดินแดนที่อยู่ใต้อำนาจแห่งรัฐนั้น ๆ

ข้อ 1. มนุษย์ทั้งหลายเกิดมามีอิสระและเสมอภาคกันในเกียรติศักดิ์และสิทธิ ต่างมีเหตุผลและมโนธรรม และควรปฏิบัติต่อกันด้วยเจตนารมณ์แห่งภราดรภาพ

ข้อ 2. (1) ทุกคนย่อมมีสิทธิและอิสรภาพ บรรดาที่กำหนดไว้ในปฏิญญานี้โดยปราศจากความแตกต่างไม่ว่าชนิดใด ๆ ดังเช่น เชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมือง หรือทางอื่น เผ่าพันธุ์แห่งชาติ หรือสังคม ทรัพย์สิน กำเนิด หรือสถานะอื่น ๆ

(2) อนึ่งจะ ไม่มีความแตกต่างใด ๆ ตามมูลฐานแห่งสถานะทางการเมือง การศาล หรือทางการระหว่างประเทศของดินแดนที่บุคคลสังกัด ไม่ว่าดินแดนนี้จะ เป็นเอกราช อยู่ในอาณาเขต หรือมิได้ปกป้องตนเอง หรืออยู่ภายใต้การจำกัดอธิปไตยใด ๆ ทั้งสิ้น

ข้อ 3. คนทุกคนมีสิทธิในการดำรงชีวิตเสรีภาพ และความมั่นคงแห่งตัวคน

ข้อ 4. บุคคลใด ๆ จะถูกยึดเป็นทาส หรือต้องภาระจะยอมไม่ได้ ความเป็นทาส และการค้าทาสเป็นอันห้ามขาดทุกรูปแบบ

ข้อ 5. บุคคลใด ๆ จะถูกทรมาน หรือได้รับผลปฏิบัติ หรือการลงโทษที่โหดร้ายผิดมนุษยธรรม หรือต่ำช้าไม่ได้

ข้อ 6. ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการยอมรับนับถือว่า เป็นบุคคลตามกฎหมายทุกแห่งหน

ข้อ 7. ทุกคนเสมอกันตามกฎหมายและมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองของกฎหมายแก่เทียมกัน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใด ๆ ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองเท่าเทียมกันจากการเลือกปฏิบัติใด ๆ อันเป็นการล่วงละเมิดปฏิญญานี้ และจากการขู่ข่มให้เกิดการเลือกปฏิบัติดังกล่าว

ข้อ 8. ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับบำนาญอันเป็นผลจริงจังจากศาลที่มีอำนาจแห่งชาติต่อการกระทำอันละเมิดสิทธิหลักมูล ซึ่งตนได้รับตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

ข้อ 9. บุคคลใดจะถูกจับกุม กักขัง หรือเนรเทศไปต่างถิ่นโดยพลการไม่ได้

ข้อ 10. ทุกคนมีสิทธิโดยเสมอภาคเต็มที่ในอันที่จะได้รับการพิจารณาที่เป็นธรรมและเปิดเผยจากศาลที่อิสระและเที่ยงธรรม ในการกำหนดสิทธิและหน้าที่ของตนและการกระทำผิดอาชญาใด ๆ ที่ถูกกล่าวหา

ข้อ 11. (1) ทุกคนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดทางอาชญา มีสิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าบริสุทธิ์ จนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่ามีผิดตามกฎหมายในการพิจารณาเปิดเผย ซึ่งตนได้รับหลักประกันบรรดาที่จำเป็นสำหรับการต่อสู้คดี

(2) จะถือบุคคลใด ๆ ว่ามีความผิดทางอาญา เนื่องด้วยการกระทำหรือละเว้นใด ๆ อันมิได้จัดเป็นความผิดทางอาญาตามกฎหมายแห่งชาติ หรือกฎหมายระหว่างประเทศ ในขณะที่ได้กระทำการนั้นขึ้นไม่ได้ และจะลงโทษอันหนักกว่าที่ใช้อยู่ในขณะที่ได้กระทำความผิดทางอาชญาขึ้นไม่ได้

ข้อ 12. บุคคลใด ๆ จะถูกแทรกสอดโดยผลการในความเป็นอยู่ส่วนตัวในครอบครัวในเคหสถานหรือในการสื่อสาร หรือจะถูกหลบหลู่ในเกียรติยศและชื่อเสียงไม่ได้ ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองของกฎหมายต่อการแทรกสอดหรือหลบหลู่ดังกล่าวนี้

ข้อ 13. (1) ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งการเคลื่อนไหวและสถานที่อยู่ภายในเขตของแต่ละรัฐ

(2) ทุกคนมีสิทธิที่จะออกจากประเทศใด ๆ ไป รวมทั้งประเทศของตนเองด้วย และที่จะกลับยังประเทศตน

ข้อ 14. (1) ทุกคนมีสิทธิที่จะแสวงหา และที่จะได้อาศัยพำนักในประเทศอื่นเพื่อลี้ภัยจากการประหัตประหาร

(2) จะอ้างสิทธินี้ไม่ได้ ในกรณีที่มีการดำเนินคดีสืบเนื่องอย่างแท้จริงมาจากความผิดที่มีใช้ทางการเมือง หรือจากการกระทำอันขัดต่อวัตถุประสงค์และหลักการของสหประชาชาติ

ข้อ 15. (1) ทุกคนมีสิทธิในการถือสัญชาติหนึ่ง

(2) บุคคลใด ๆ จะถูกตัดสัญชาติของตนโดยผลการ หรือถูกปฏิเสธสิทธิที่จะเปลี่ยนสัญชาติไม่ได้

ข้อ 16. (1) ชายและหญิงที่มีอายุเต็มบริบูรณ์ แล้วมีสิทธิที่จะทำการสมรส และจะก่อตั้งครอบครัวโดยปราศจากการจำกัดใด ๆ อันเนื่องมาจากเชื้อชาติ สัญชาติ หรือศาสนาต่างมีสิทธิเท่าเทียมกันในการสมรส ระหว่างการสมรสและในการขาดจากการสมรส

(2) การสมรสจะกระทำกันก็แต่ด้วยความยินยอมโดยอิสระและเต็มที่ของผู้ที่เจตนาและจะเป็นคู่สมรส

(3) ครอบครัวเป็นหน่วยธรรมชาติและหลักมูลของสังคมและมีสิทธิจะได้รับ

ความคุ้มครองจากสังคมและรัฐ

ข้อ 17. (1) ทุกคนมีสิทธิที่จะเป็นเจ้าของทรัพย์สินโดยลำพังตนเองเช่นเดียวกับโดยร่วมกับผู้อื่น

(2) บุคคลใด ๆ จะถูกริบทรัพย์สินโดยผลการไม่ได้

ข้อ 18. ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งความคิด โนธรรมและศาสนาสิทธินี้รวมถึงอิสรภาพในการเปลี่ยนศาสนา หรือความเชื่อถือ และอิสรภาพในการที่จะประกาศศาสนาหรือความเชื่อถือของตนโดยการสอน การปฏิบัติ การสักการะบูชา และการประกอบพิธีกรรม ไม่ว่าจะโดยลำพังตนเอง หรือในประชาคมร่วมกับผู้อื่น และเป็นการสาธารณะหรือส่วนบุคคล

ข้อ 19. ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งความเห็นและการแสดงออก สิทธินี้รวมถึงอิสรภาพในการที่จะถือเอาความเห็น โดยปราศจากการแทรกสอดและที่จะแสวงหา รับและแจกจ่ายข่าวสาร และความคิดเห็น ไม่ว่าจะโดยวิธีใด ๆ และโดยไม่คำนึงถึงเขตแดน

ข้อ 20. (1) ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งการร่วมประชุมและการตั้งสมาคมโดยสันติ

(2) บุคคลใด ๆ จะถูกบังคับให้สังกัดสมาคมหนึ่งสมาคมใดไม่ได้

ข้อ 21. (1) ทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในรัฐบาลของประเทศตน จะเป็นโดยตรงหรือโดยผ่านทางผู้แทน ซึ่งได้เลือกตั้งโดยอิสระ

(2) ทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าถึงบริการสาธารณะในประเทศของตนโดยเสมอภาค

(3) เจตน์จำนงของประชาชนจะต้องเป็นมูลฐานแห่งอำนาจของรัฐบาล เจตน์จำนงนี้จะต้องแสดงออกทางการเมืองดังกำหนดเวลาและอย่างแท้จริง ซึ่งอาศัยการออกเสียงโดยทั่วไปและเสมอภาค และการลงคะแนนลับ หรือวิธีการลงคะแนนโดยอิสระอย่างอื่นทำนองเดียวกัน

ข้อ 22. ทุกคนในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคม มีสิทธิในความมั่นคงทางสังคม และมีสิทธิในการบรรลุถึงซึ่งสิทธิ ทางเศรษฐกิจ ทางสังคม และทางวัฒนธรรมอันจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเกียรติศักดิ์ของตน และการพัฒนาบุคคลิกภาพของตนอย่างอิสระ ทั้งนี้โดยความเพียรพยายามแห่งชาติ และโดยความร่วมมือระหว่างประเทศ และตามระบอบการและทรัพยากรของแต่ละรัฐ

ข้อ 23. (1) ทุกคนมีสิทธิในการทำงาน ในการเลือกงาน โดยอิสระในเงื่อนไขอันยุติธรรมและเป็นประโยชน์แห่งการทำงาน และในการคุ้มครองต่อการว่างงาน

(2) ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับเงินค่าจ้างเท่าเทียมกัน สำหรับงานที่เท่าเทียมกัน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใด ๆ

(3) ทุกคนที่ทำงานมีสิทธิที่จะได้รับเงินจ้างที่ยุติธรรมและเป็นประโยชน์ที่จะให้

ประกันแก่ตนเอง และครอบครัวของตน ซึ่งความเป็นอยู่อันคู่ควรแก่เกียรติศักดิ์ของมนุษย์ และถ้าจำเป็นก็จะต้องได้รับวิถีทางคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ เพิ่มเติมด้วย

(4) ทุกคนมีสิทธิที่จะจัดตั้งและที่จะเข้าร่วมสหพันธ์กรรมกรเพื่อความคุ้มครองแห่งผลประโยชน์ของตน

ข้อ 24. ทุกคนมีสิทธิในการพักผ่อนและเวลาว่าง รวมทั้งการจำกัดเวลาทำงานตามสมควร และวันหยุดงานเป็นครั้งคราว โดยได้รับเงินจ้าง

ข้อ 25. (1) ทุกคนมีสิทธิในมาตรฐานการครองชีพอันเพียงพอสำหรับสุขภาพและความปลอดภัยของตนเองและของครอบครัว รวมทั้งอาหารเครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัยและการดูแลสุขภาพทางแพทย์ และบริการสังคมที่จำเป็น และมีสิทธิในความมั่นคงยามว่างงาน เจ็บป่วยพิการ เป็นหม้าย ว่างงาน หรือขาดอาชีพอื่นในพฤติการณ์ที่นอกเหนืออำนาจของตน

(2) มารดาและเด็กมีสิทธิที่จะรับการดูแลสุขภาพและการช่วยเหลือเป็นพิเศษ เด็กที่ป่วยไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกสมรส จะต้องได้รับการคุ้มครองทางสังคมเช่นเดียวกัน

ข้อ 26. (1) ทุกคนมีสิทธิในการศึกษา การศึกษาจะต้องให้เปล่าอย่างน้อยในชั้นประถมศึกษา และการศึกษาชั้นหลักลมู การประถมศึกษาจะต้องเป็นการบังคับการศึกษาทางเทคนิคและวิชาชีพจะต้องเป็นอันเปิดโดยทั่วไป และการศึกษาชั้นสูงขึ้นไปก็จะต้องเป็นอันเปิดสำหรับทุกคน เข้าได้ถึงโดยเสมอภาคตามมูลฐานแห่งคุณวุฒิ

(2) การศึกษาจะได้จัดไปในการพัฒนาบุคคลิกภาพของมนุษย์อย่างเต็มที่และยังความเคารพต่อสิทธิมนุษยชนและอิสรภาพหลักลมูให้มั่นคงแข็งแรง จะต้องส่งเสริมความเข้าใจ ชันติธรรมและมิตรภาพระหว่างบรรดาประชาชาติ กลุ่มเชื้อชาติ หรือศาสนา และจะต้องส่งเสริมกิจกรรมของสหประชาชาติเพื่อการธำรงไว้ซึ่งสันติภาพ

(3) บิดา มารดามีสิทธิเบื้องต้นที่จะเลือกชนิดของการศึกษาอันจะให้แก่บุตรของตน

ข้อ 27. (1) ทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าร่วมในชีวิตทางวัฒนธรรมของประชาคมโดยอิสระที่จะบันเทิงใจในศิลปะและที่จะมีส่วนร่วมในความรุดหน้า และคุณประโยชน์ทางวิทยาศาสตร์

(2) ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองผลประโยชน์ทางศีลธรรมและทางวัตถุอันเป็นผลจากประดิษฐกรรมใด ๆ ทางวิทยาศาสตร์ วรรณกรรม และศิลปกรรมซึ่งตนเป็นผู้สร้าง

ข้อ 28. ทุกคนมีสิทธิในระเบียบทางสังคมและทางระหว่างประเทศซึ่งจะเป็นทางให้สำเร็จผลเต็มที่ตามสิทธิและอิสรภาพดังกำหนดในปฏิญานี้

ข้อ 29. (1) ทุกคนมีหน้าที่ต่อประชาคมด้วยการพัฒนาบุคคลิกภาพของตนโดยอิสระและเต็มที่ จะกระทำได้ก็แต่ในประชาคมเท่านั้น

(2) ในการใช้สิทธิและอิสรภาพแห่งตน ทุกคนตกอยู่ในบังคับของข้อจำกัด เพียงเท่าที่ได้กำหนดลง โดยกฎหมายเท่านั้นเพื่อประโยชน์ที่จะได้มาซึ่งการยอมรับนับถือและเคารพ สิทธิและอิสรภาพของผู้อื่นตามสมควร และที่จะเผชิญกับความเรียกร้องต้องการอันเที่ยงธรรมของ ศีลธรรม ความสงบเรียบร้อยของประชาชน และสวัสดิการทั่วไปในสังคมประชาธิปไตย

(3) สิทธิและอิสรภาพเหล่านี้จะใช้ขัดต่อวัตถุประสงค์ และหลักการสหประชาชาติไม่ได้ ไม่ว่ากรณีใด ๆ

ข้อ 30. ไม่มีทใดในปฏิญานี้ที่จะอนุমানว่าให้สิทธิใด ๆ แก่รัฐหมู่คนหรือบุคคล ในอันที่จะดำเนินกิจกรรมใด ๆ หรือปฏิบัติการใด ๆ อันมุ่งต่อการทำลายสิทธิและอิสรภาพดังกล่าว กำหนดไว้ ณ ที่นี้ (คณะกรรมการประสานงานองค์การสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย , 2527 : 138-143)

ประวัติผู้เขียน

นางสาวสุจินตนา สิงห์โกวินท์ เกิดวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2506 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร จบการศึกษาระดับมัธยมจากโรงเรียนเบญจมราชาลัย ในปี พ.ศ.2524 และเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และสำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) ในปี พ.ศ. 2528 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2533
